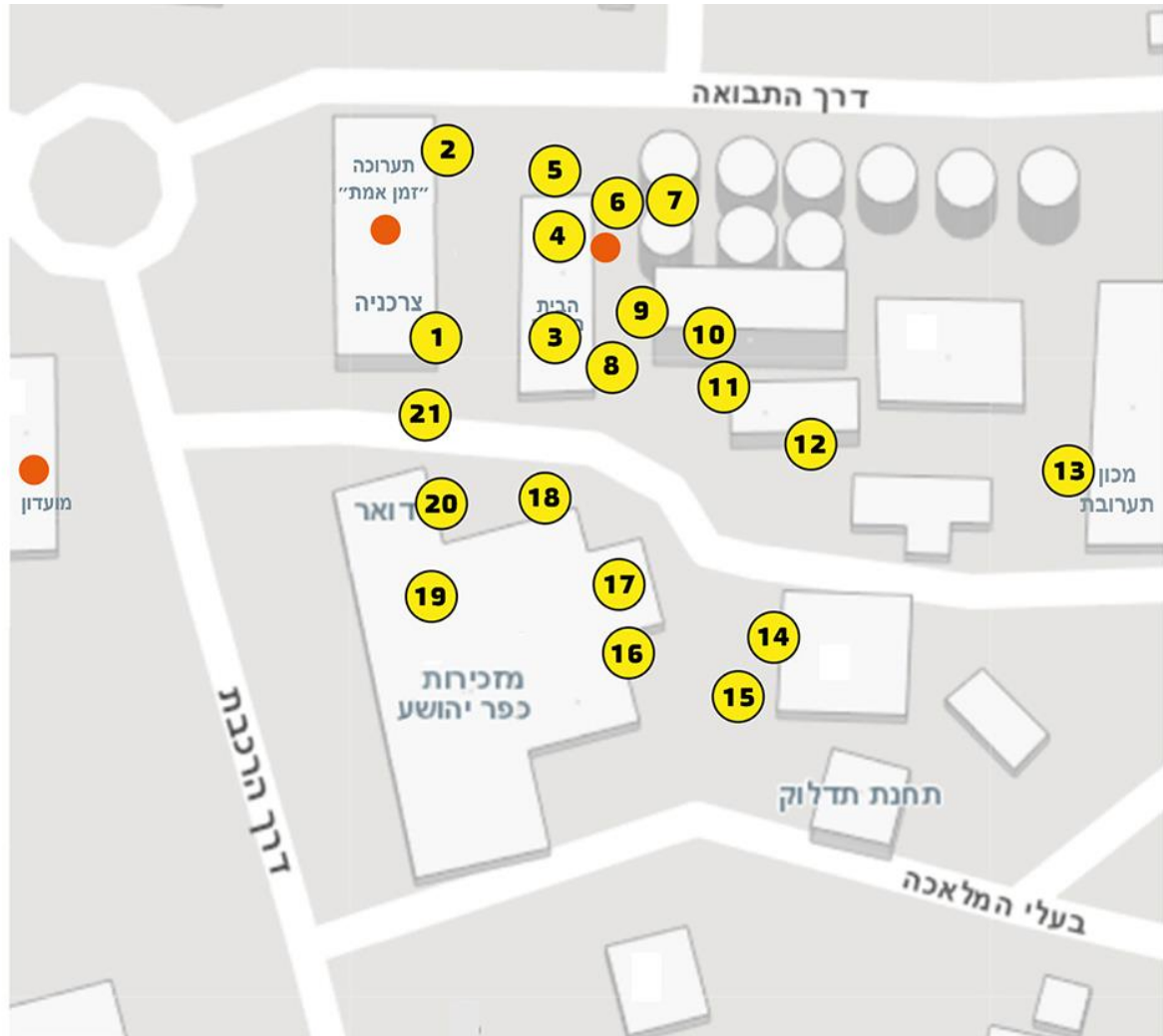

דונם 2

מופע וידאו-ארט על קירות המבנים ההיסטוריים בכפר
היושע ביוזמת בית חנקין בכפר היושע, בשיתוף המועצה
האזורית עמק זרעאל. 23 בספטמבר 2023

אוצרות והפקה: נטע הבר, אילת הרצולף, אורנה אתקין רביב, הדס דוידסון, עתר גבע

● שרותים

1. ניבי אלרואי	2. גלעד רטמן	3. שרון גלזברג	4. פריד אבו שאקרה	5. נעה אורליצקי	6. שרית קרופקה, אירית אברמוביץ ועדי ט. הופמן	7. יואב פיש	8. מורג'אן אבו דיבה	9. רות פתיר	10. אריאן ליטמן	11. אורי גרשט	12. יעל תורן	13. מירי נשרי	14. אורית רף	15. עודד הירש (רצפה)	16. טל אמיתי-לביא	17. אפרת נתן	18. משה וולך	19. קבוצת SHEVA (רצפה)	20. אורית ישי	21. לירון חנה אוחיין

אתר בית חנקין:

<https://www.beithankin.org/>

למשך ערב אחד נסגר מרכז הכפר לתנועה, והפך למרחב תצוגה לאמנות וידיאו. על קירות הבניינים ההיסטוריים בלב המושב מוקרנות 21 עבודות וידיאו של אמניות ואמנים ישראלים, העוסקות במרחב הגיאוגרפי, התרבותי וההיסטורי של הארץ, ובהקשר האנושי, החברתי והפוליטי של מרחב זה.

1. ניבי אלרואי

אחרי ההצפה, 2019, אנימציה מחזורית, מתוך התערוכה "תהום מריאנה" שנוצרה למוזיאון הרצליה, באוצרות ד"ר איה לוריא

יצירתה של אלרואי מתבססת על מחקרים מדעיים בתחומי הביולוגיה, האוקיינוגרפיה והאקולוגיה, אותם היא מעבדת לכדי יצירה בדיונית ופואטית. סרטון זה לקוח מהתערוכה "תהום מריאנה", שעסקה ברגע שלאחר הכחדת החיים על פני כדור הארץ, כתוצאה מחורבן אקולוגי: הרגע בו יתחילו לבלב חיים חדשים מתוך הריסותיה של התרבות שחרבה.

2. גלעד רטמן

הבוגימן, 2008, וידאו 04:00 דקות

הסרטון מתעד את מסעותיו של אדם המכונה "בוגימן", אשר נהג לטבול בבוץ עד לשקיעה מוחלטת. המצלמה תיעדה, הלכה למעשה, את החווייה יוצאת הדופן של היות קבור לחלוטין, מתוך בחירה, תחת פני האדמה.

תיעוד זה שימש כנקודת מוצא לעבודות הבאות של האמן, שעסקו בנושא האדמה והביצה כדימוי וכמטפורה.

3. שרון גלזברג

Earth, 2010, וידאו 02:00 דקות

ראשיהן של שתי נשים מבצבים מתוך החול, כשהן לועסות מסטיק ומנפחות בלונים באדישות מוזרה. גלזברג בוראת רגע סוריאליסטי בו מציאות ודמיון מתנגשים, ודמויות אדם פולשות למרחבים לא-להם ומעלות תחושה מעורבת של אבסורד ואירוניה.

4. פריד אבו שקרה

הערבי החדש, 2016, 8:00 דקות

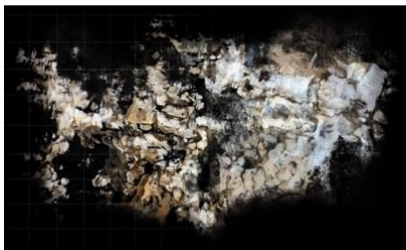

בסצנה קולנועית הנראית כלקוחה מסרטי מירדף, עוקבת המצלמה אחר גבר מכוסה פנים הנמלט מרודפים בלתי נראים. הוא נע בגמישות בתוך הסבך ומסגל תכונות הישרדותיות של חית פרא. הגיבור העיוור, החזק והפגיע בו זמנית, מייצג את הגיבור הפנימי, הסיזיפי, בן דמותו של האמן, המחפש את גורלו ואת זהותו האנושית כאמן פלסטיני בתוך מציאות מסוכסכת ואלימה.

5. נועה אורליצקי

חדר / שיחה עם אבן 2023

וידאו ארט, 08:15 דק', אנימציה מבוססת ציור בצבע שמן
מוסיקה מקורית: סוף ניקריטין

את היצירה החלה האמנית בציור בצבעי שמן, וממנו התרחבה למימדים נוספים. טכניקת הצילום והכלים הדיגיטליים אפשרו לה להעניק לדימויים נשימה, תנועה ותחושת חיים. ציור האבן שמתפורר ונבנה מחדש וחוזר חלילה - מהווה ביטוי למעגל המחזורי מן חומר אל הרוח - ובחזרה לחומר.

6. שרית קרופקה, אירית אברמוביץ, עדי ט. הופמן

עגינה, מיצב וידאו, מרץ 2022

העבודה עוסקת בקשב לעולם, בקצבים בהם חולפים הדברים, וביכולת שלנו לתת להם לעגון בהווה שלנו ובזיכרון. היא מוקרנת על מסכי מרחפים, שהקהל מוזמן לצעוד ביניהם. הדימויים לקוחים מתוך סרטים וצילומי מסע שצולמו ע"י כל אחת מהאומניות בנפרד. גם הסאונד בנוי שכבות על גבי שכבות, המצטרפות למכלול של רעש אינטנסיבי.

7. יואב פיש

גבעה, וידאו 08:15 דקות

עבודה זו ממשיכה את עיסוקו של פיש בזהותו העצמית כגבר וכישראלי. בשדה שליד יעד בגליל עומדים ארבעה גברים צעירים על חביות בטון, כמו פסלי אלים על פודיום במקדש. הם עורכים ביניהם מעין תחרות כוח וסיבולת, כמעין טקס קבלה לגבריות הישראלית, בה הגוף הפרטי מגוייס למאמץ הלאומי, ונתבע לשאת על כתפיו את מלוא כובדם של המיתוס והאתוס. האבנים שבידיהם לקוחות מהריסות בתי הכפר הפלסטיני מיעאר, הסמוך לגדר היישוב.

8. מורג'אן אבו דיבה

ללא כותרת, 2017, 10:06 דקות

האמנית אוחת בידה מגב וגורפת את מי הגלים בחזרה לתוך הים, בפעולה סיזיפית ומייאשת תוך צעידה הלך ושוב לאורך החוף. העבודה מבטאת את ההתמודדות היום יומית, הפיזית והרגשית של האמנית כאשה פלסטינית יוצרת וכמוסלמית דתיה מכפר טורען, ומעלה סוגיות של מיגדר, יחסי כוח, והתמודדות עם ריבוי זהויות.

9. רות פתיר

צלמית מאוסף משה דיין במוזיאון ישראל, 2018, אנימציה

צלמיות פולחן עשויות חרס היו נפוצות בעולם העתיק ושימשו לפולחן ובקמעות למזל, פוריות ושפע. מנהג עממי זה נאסר על בני ישראל, בהיותו עבודת אלילים. באמצעות מניפולציה דיגיטלית מחזירה האמנית את הפסלון המקומי העתיק לחיים, ומאדירה את הפולחן האירוטי האסור. הדמות המרקדת רומזת על מעמדה ומקומה של האשה מאז ועד היום.

10. אריאן ליטמן

אחרי השומר, 2018

מתוך הסידרה "ארץ פצועה", וידאו 5:30 דקות

פרפורמר: רם אתקין מצליח. הפקה: בית חנקין בכפר יהושע

ביצירותיה עוסקת האמנית בפצעי ההיסטוריה הרחוקה והקרובה של הארץ בסדרות של מיצגים, מיצבים וסרטי וידאו. בעבודה זו מ-2018 נראה בחור צעיר חובש את פסלו הקאנוני של השומר המיתולוגי אלכסנדר זייד בתנועות רבות וחומלות, בעודו תלוי בין שמים וארץ על רקע צילומי עמק יזרעאל. בימים אלה, בהם סמלי הלאום המשותפים נדרסים ביד גסה, נטענת היצירה במשמעות עכשווית מטרידה.

11. אורי גרשט

Big Bang 1, 2007, סרט דיגיטלי

בסידרת עבודות מתמשכת חקר האמן את האופן שבו תפיסת המציאות שלנו תלוייה ברמת השיכלול של הטכנולוגיה. זרי פרחים עוצבו על פי ציורי הטבע הדומם של Henri Fanti-Latour מהמאה ה-19. הם נטבלו בחנקן נוזלי שהפך אותם לשבירים כזכוכית, ואז פוצצו, וצולמו בטכנולוגיה דיגיטלית רבת עוצמה. מהירות הפלאשים ועוצמת הרזולוציה איפשרו לאמן ללכוד דימויים שמעבר ליכולתה של העין האנושית, וליצור רגע אסתטי נדיר שנוצר מפעולה של הרס.

12. יעל תורן

פייטה, 2016

אנימציה בתלת ממד, 03:41 דקות

בעזרת מניפולציה דיגיטלית הפיחה האמנית חיים וירטואלים בדימוי האייקוני המזוהה עם הסבל האנושי: הפייטה (באיטלקית: Pietà; רחמים), המתאר את מריה נושאת בזרועותיה את בנה המת. מתוך חלל וירטואלי עמוק נוהרים לעברנו דימויי אדם, ספק אנושיים ספק פסלים ארכיאולוגים, כשהם נושאים בזרועותיהם גופות הזרות לעצמם. דמויות האדם-אדמה שוטפות את המרחב ללא התחלה וללא סוף, במציאות סיוטית ללא מוצא.

13. מירי נשרי

TV BOX, 1990, וידאו, אנימצית Stop Motion

הסרטון מורכב מרצף שיכפולים של 2 צילומי סטילס של אגרופי האמנית. הדימוי הפועם מתנוסס בראש מגדל מכון התערוכות של המושב, ונותן תחושה שהבניין קם לתחייה כיצור אנושי. רצף הפעילות הקבוע מאזכר מגדלי שעונים, פעמוני כנסיות או מגדלי מסגדים. את מקום השעון מחליף כעת זוג אגרופים.

14. אורית רף

פרפרים, 2018, וידאו 10:24 דקות

האמנית צועדת לירושלים בדרך בורמה – הדרך העוקפת שבה הובילו לוחמי הפלמ"ח אספקה לירושלים הנצורה בימי מלחמת העצמאות. היא צועדת בעקבות שיירות המשוריינים, כשהיא אוחזת בידה זר בלונים בצורת משורייני "פרפר", בעלי פתחי האירור הנראים ככנפי פרפר. לאורך מסע של כ-15 ק"מ, היא משחררת את הבלונים אחד-אחד לאויר החופשי. נוצר ניגוד צורם בין הפעולה התמימה והילדית, לבין קול חריקת המתכת המעונה של המשוריון, הנשמעת עם שחרורו של כל בלון.

15. עוזד הירש

המעגל, 2021, וידאו, הקרנה על הרצפה

במבט מלמעלה נראים שלושה מחפרונים גדולים נעים במעגל וחופרים באדמה בכוריאוגרפיה מתואמת ומתוזמנת. עבודה זו נוצרה בעקבות שיתוף פעולה בין מפעילי ציוד כבד ערבים ויהודים. היא תוכננה ע"י המשתתפים במהלך תקופה של חקר אמנותי משותף, וצולמה בסכנין במהלך צילומי אחד (One Shot) ממנוף בגובה 70 מטר.

16. טל אמיתי לביא

שברירים, 2019 וידאו 8:00 דקות

האמנית מרבה להשתמש בחומרים יומיומיים, פשוטים וזולים, וחוקרת את הפוטנציאל האסתטי הגלום בהם. החול הקינטי, הנמכר כמשחק לילדים, מתאפיין בתנועה איטית ובשבריריות הנשענת על המתח שבין בנייה להרס. בעבודה זו נראה "ארמון חול" בתהליך איטי של התפוררות וקריסה, ולאחר מכן נבנה מחדש. תכונות החומר ואיטיות המהלך הופכות את החורבן למופע אסתטי פואטי רב הוד.

17. אפרת נתן

החלון השנים-עשר, 2002

מיצב: מיטת ברזל, מזרן, כילה והקרנת וידאו, 0:20 ד' בלולאה.

צילום: מירב ויובל נתן.

העבודה הוצגה לראשונה בתערוכה "רוחות" בגלריה הקיבוץ ב-2002,

באוצרות טלי תמיר.

היצירה עוסקת בהבלחות טרום-זיכרון של דימויים מתקופת ילדותה המוקדמת של האמנית בקיבוץ כפר רופין. לילה בבית-הילדים, "מיטות סוכנות", כילות. מישהו עובר בחוץ עם פנס, ולפתע מופיעים על הקיר צללים נעים, אותם מכנה האמנית "הטלויזיה של ילדי החלוצים". על הכילה מוקרן דימוי של אבי האמנית, נושא על ראשו מיטה, כפי שצולם ביום המעבר מ"החדר" הישן לחדש.

18. משה וולך

31 קוביות, 2013-2016 תיעוד של פרויקט אמנות אדמה

היצירה מתעדת את מהלך המסתן של 31 קוביות קרח גדולות, שהוצבו במדבר ביום קיץ חם. התהליך תועד בצילומי סטילס מן האוויר ומן הקרקע במרווחי זמן קבועים (Time laps). העבודה מתייחסת לזרם האמנותי של "אמנות אדמה" ומתמקדת ביחסי הגומלין בין חומר וחלל, בין אדם לטבע, ואף מצביעה ישירות על תופעת ההתחממות הגלובלית.

19. קבוצת SHEVA רוזה בן אריה, ענת גרינברג, דליה חי אקו,

איה סריג, לילי פישר

ALL OVER וידאו, הקרנה על הרצפה

ג'קסון פולוק היה הצייר הראשון שהעז להוריד את הבד מן הכן אל הרצפה ולהתיז עליו צבע מכל הכיוונים, פעולה שיצרה קומפוזיציה סוערת ודינמית של All Over כלומר – כזו המכסה את כל השטח ללא שוליים, ללא הגדרת כיוון, ונראית כמיקטע קטן מתוך מרחב ללא גבולות. בסרטון שלפנינו הדינמיות של קומפוזיצית ה-All Over היא ממשית, ויוצרת תחושה של קרקע לא יציבה ואובדן הבטחון.

20. אורית ישי

לא נפסיק לשיר, 2010, וידיאו 3:00 דקות

השיר נכתב ע"י חיים חפר בשנת 1975, בימי אווירת הנכאים שלאחר מלחמת יום הכיפורים. בסרטון מ-2010 נראים זמר וזמרת שרים אותו בדבקות ובהתלהבות ללא הפסקה, במבטא רוסי כבד ובמראה המסגיר את היותם עולים חדשים. הזדהותם הרבה עם מילות השיר אינה מובנת מאליה, בהתחשב בקשיים הרבים שחוו בארץ. כיום, בחלוף שנים רבות, עצוב להיווכח שעודנו מתמודדים עם אותן בעיות חברתיות ולאומיות, כאילו לא למדנו דבר.

21. לירון חנה אוחיון

המתחֶזֶה, מיצב וידאו, 2:44 דקות

עבודת הוידאו מוצבת בתוך צינור אנכי, והמבקרים. ות מוזמנים. ות להסתכל לתוכו ולהאזין לקולה של האמנית קוראת את השיר "המתחֶזֶה", כשברקע נשמעות פעימות המוניטור מלידת בתה. העבודה נוגעת בשאלת היחסים והגבולות שבין טקסט לדימוי. דימוי העורב, המופיע לרגע קט ונעלם, קשור לעיסוקה של אוחיון בזהותה האתנית והמגדרית.

המתחֶזֶה/ לירון אוחיון

תמיד האמינה שהיא לא מכאן

שמישהו טמן אותה

בין החיים ועוד רגע הם יגלו

שהיא לא מכאן

הפה שלה דובר שפת חרטומים

עתיקה, שפת מכשפות מרקדות

על עמוד אש בוער

על ראש עמוס חזיונות

ושגיונות, ומנגינות

זרות, לא מכאן.

והיא תמיד דרוכה,

דורכת-יורה, מילים

צרורות צרורות

ריחניים, מבושמים שיטשטשו

עקבות על קו הגבול

בינה ובינם.

ועוד רגע יגלו שהיא לא מכאן

והיא מלאה חורים ורווחים

תופרת חיבורים פֶּרְטָאצ'יים

קושרת פעמיים שלא יברח החוט

שלא יברח חוט

המחשבה שיגלו

שהיא

לא.